

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.3.2019
COM(2019) 157 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**om framstegen med medlemsstaternas anslutning till Internationella
sjöfartsorganisationens internationella konvention om normer för utbildning,
certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg, i enlighet med artikel 2
i rådets beslut (EU) 2015/799**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

om framstegen med medlemsstaternas anslutning till Internationella sjöfartsorganisationens internationella konvention om normer för utbildning, certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg, i enlighet med artikel 2 i rådets beslut (EU) 2015/799

1. Inledning

Genom rådets beslut (EU) 2015/799 av den 18 maj 2015¹ bemyndigas medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse bli parter i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) internationella konvention om normer för utbildning, certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg (nedan kallad *STCW-F-konventionen*), som antogs den 7 juli 1995 och trädde i kraft den 29 september 2012. Alla EU-medlemsstater är medlemmar i IMO.

Denna konvention bidrar på ett betydande sätt, inte bara till skyddet av fiskare, utan också till säkrare internationell sjöfart. Den främjar säkerheten för människoliv och egendom till sjöss och bidrar därigenom även till skyddet av den marina miljön. I och med att havsfiske är ett av de farligaste yrkena, och fiskefartyg och deras besättningar ställs inför samma faror och risker på öppet hav som kommersiella sjögående fartyg, är det mycket viktigt med lämplig utbildning och tillräckliga kvalifikationer för att minska antalet olyckor och bidra till besättningens säkerhet och trygghet ombord, liksom till sjösäkerheten.

Konventionen har också stor betydelse när det gäller den fria rörligheten för arbetstagare. Fiskares rörlighet kan öka om de får möjlighet att arbeta ombord på fiskefartyg i alla medlemsstater som är parter i *STCW-F-konventionen*. Av detta skäl kommer en harmonisering av deras kvalifikationer, genom införandet av gemensamma minimikrav på utbildning för personal på fiskefartyg, inte bara att förbättra sjösäkerheten, utan även ytterligare underlätta den fria rörligheten för arbetstagare. En sådan harmonisering kommer dessutom att skapa lika villkor både inom EU och i förhållande till tredjeländer.

I nuläget åtnjuter arbetstagare ombord på fiskefartyg inte skydd på samma sätt som sjöfolk inom sjöfartssektorn, vilka omfattas av IMO:s nästan identiska internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (nedan kallad *STCW-konventionen*). Medan *STCW-konventionen* har ratificerats av 164 avtalsslutande stater i hela världen, däribland alla 28 EU-medlemsstater, och har genomförts i EU-lagstiftningen genom direktiven 2008/106/EG, 2009/16/EG och 2012/35/EG,² har *STCW-F-konventionen* ratificerats av 26 avtalsslutande stater i hela världen, varav endast nio är EU-medlemsstater.

¹ Rådets beslut (EU) 2015/799 av den 18 maj 2015 om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska unionens intresse bli parter i Internationella sjöfartsorganisationens internationella konvention om normer för utbildning, certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg, EUT L 127, 22.5.2015, s. 20.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/106/EG av den 19 november 2008 om minimikrav på utbildning för sjöfolk (omarbetning), EUT L 323, 3.12.2008, s. 33, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG av den 23 april 2009 om

Av dessa skäl har arbetsmarknadens parter inom EU:s fiskerisektorn³, genom sin branschvisa sociala dialog om fiskerifrågor, vid upprepade tillfällen framhållit vikten av att genomföra de internationella konventionerna om säkerhet och arbetsförhållanden ombord på fiskefartyg och ombett medlemsstaterna och EU att vidta lämpliga åtgärder.

EU:s institutioner har också visat på sitt åtagande i detta avseende inom ramen för EU:s initiativ om världshavsförvaltning⁴. Både rådet, i sina slutsatser av den 4 april 2017⁵, och Europaparlamentet, i sin resolution av den 16 januari 2018⁶, uppmanar till att främja lika arbetsmarknadsvillkor på havsområdet och säkerställa rättvis behandling, genom att på ett effektivt sätt använda sig av relevanta internationella konventioner och inrätta en harmoniserad social ram för maritim verksamhet i EU:s vatten.

Mot bakgrund av ovanstående uppmanas bestämt alla medlemsstater som har fiskefartyg som för deras flagg, hamnar som tar emot sjögående fiskefartyg som omfattas av STCW-F-konventionens tillämpningsområde eller utbildningsinstitut för personal på fiskefartyg att bli parter i konventionen. Även tredjeländer bör uppmuntras att bli parter i STCW-F-konventionen för att främja säkerheten och arbetsförhållandena ombord på fiskefartyg och för att sträva efter lika villkor på global nivå.

2. Rättslig grund

Genom rådets beslut (EU) 2015/799 bemyndigas EU-medlemsstaterna att bli parter i STCW-F-konventionen. Det var nödvändigt att få EU:s godkännande, eftersom föreskrift 7 i kapitel I i bilagan till konventionen omfattas av unionens exklusiva befogenhet beträffande unionens regler om erkännande av yrkeskvalifikationer som innehas av vissa personalkategorier på fiskefartyg. Det påverkar även fördragsbestämmelserna, särskilt artikel 100.2 i EUF-fördraget, och unionens sekundärrätt, i synnerhet Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG⁷, i den mån det rör unionsmedborgare som innehar relevanta certifikat utfärdade av en medlemsstat eller ett tredjeland.

Genom rådets beslut (EU) 2015/799 inte bara bemyndigas EU-medlemsstaterna att ratificera STCW-F-konventionen – de uppmanas även att göra detta. För att skapa lika villkor och undvika

hamnstatskontroll, EUT L 131, 28.5.2009, s. 57, Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/35/EU av den 21 november 2012 om ändring av direktiv 2008/106/EG om minimikrav på utbildning för sjöfolk, EUT L 343, 14.12.2012, s. 78.

³ Organisationen för lantbrukskooperativ i EU, Europeiska transportarbetarfederationen och sammanslutningen för de nationella fiskeriföretagsorganisationerna.

⁴ Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid*, JOIN(2016) 49 final, av den 10 november 2016.

⁵ Rådets slutsatser om internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid (8029/17), av den 4 april 2017.

⁶ Europaparlamentets resolution om Internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid i samband med målen för hållbar utveckling till 2030 (2017/2055(INI)), av den 16 januari 2018.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.

motsättningar mellan internationell rätt och unionsrätten är det viktigt att samtliga EU-medlemsstater ratificerar konventionen.

I detta hänseende, och för att övervaka EU-medlemsstaternas framsteg med att ratificera konventionen, krävs enligt artikel 2 i rådets beslut (EU) 2015/799 att kommissionen lägger fram denna lägesrapport inför rådet.

3. Informationskälla för denna rapport

Kommissionen skickade den 16 mars 2018 en skrivelse till medlemsstaterna med en förfrågan om deras avsikter att ratificera STCW-F-konventionen. Efter att endast fyra svar hade inkommit skickades två påminnelser till de ständiga representationerna för de medlemsstater som inte hade svarat. Slutligen svarade totalt 20 medlemsstater. Av de åtta medlemsstater som ännu inte svarat har tre redan ratificerat konventionen. För medlemsstaternas ratificeringar konsulterades IMO:s webbplats om avtalsstatus.

4. Lägesrapport för STCW-F: medlemsstaternas ratificeringar

STCW-F-konventionen har ratificerats av nio medlemsstater (**Belgien, Danmark, Lettland, Litauen, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien och Spanien**) av totalt 26 avtalsslutande stater⁸ globalt.

När det gäller de övriga 19 medlemsstaterna har följande information kunnat samlas in:

Sex medlemsstater arbetar för en ratificering: **Frankrike, Tyskland, Grekland, Irland, Sverige och Förenade kungariket**. Grekland och Sverige hänvisade i sina svar till det pågående arbetet med att revidera den nuvarande konventionen.

Fyra medlemsstater anser det inte vara nödvändigt att ratificera STCW-F-konventionen, till följd av situationen för deras flottor. **Estland** har meddelat kommissionen att landet tillämpar kraven för STCW-certifiering på personal som tjänstgör ombord på fiskefartyg med en längd över 24 meter. Estland har inte för avsikt att vidta åtgärder för en ratificering av STCW-F-konventionen på grund av att landets fiskesektor är liten och endast har ett begränsat antal (totalt 24) fartyg längre än 24 meter. **Finland** har inte inlett någon ratificering av STCW-F-konventionen eftersom det bara är några få fiskefartyg som för finsk flagg och som skulle omfattas av konventionens tillämpningsområde. **Slovenien** anser att STCW-F-konventionen inte är nödvändig i och med att alla fartyg som ingår i den slovenska fiskeflottan är kortare än 24 meter och har en motoreffekt

⁸ Belgien, Kanada, Republiken Kongo, Danmark, Island, Kiribati, Lettland, Litauen, Mauretanien, Marocko, Namibia, Nauru, Nederländerna, Nya Zeeland, Norge, Palau, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, Saint Lucia, Sierra Leone, Sydafrika, Spanien, Syrien och Ukraina.

på mindre än 750 kW. **Bulgarien** menar slutligen att landet inte har några fartyg som skulle omfattas av STCW-F-konventionen.

En grupp med fyra länder utan kust, **Österrike, Tjeckien, Ungern och Luxemburg**, har meddelat kommissionen att de inte kommer att ratificera konventionen eftersom de varken har fiskefartyg, fiskehamnar eller utbildningsinstitut för arbete ombord på fiskefartyg.

Följande medlemsstater har inte ratificerat STCW-F-konventionen och har inte heller svarat på begäran om information: **Kroatien, Cypern, Italien, Malta och Slovakien**.

5. Slutsats

Det är av yttersta vikt att internationella konventioner såsom STCW-F-konventionen ratificeras och genomförs för att förbättra situationen för den personal som arbetar ombord på fiskefartyg, minska antalet arbetsplatsolyckor och allvarliga arbetsplatsolyckor samt främja lika villkor i EU:s fiskesektor, både i och utanför unionen.

Ratificeringar av konventionen kommer dessutom att underlätta den fria rörligheten för arbetstagare mellan medlemsstaterna eftersom det införs minimikrav på utbildning för personal ombord på fiskefartyg med utgångspunkt i internationella normer.

Kommissionen konstaterar att det finns medlemsstater som har fiskefartyg som för deras flagg, hamnar som tar emot sjögående fiskefartyg som omfattas av STCW-F-konventionens tillämpningsområde eller utbildningsinstitut för personal på fiskefartyg som inte har ratificerat konventionen eller avser att ratificera den.

Kommissionen noterar särskilt att några medlemsstater inte planerar att ratificera STCW-F-konventionen på grund av att de saknar fartyg som omfattas av konventionens tillämpningsområde eller endast har en liten flotta med fiskefartyg över 24 meter eller över 750 kW. STCW-F-konventionen innehåller emellertid viktiga bestämmelser som gäller för samtliga fiskefartyg, oavsett längd och/eller motoreffekt, t.ex. bestämmelserna om grundläggande säkerhetsutbildning (föreskrift 1 i kapitel III) och bestämmelserna om vakthållning (föreskrift 1 i kapitel IV). Också medlemsstater som har hamnar som tar emot sjögående fiskefartyg som omfattas av STCW-F-konventionens tillämpningsområde eller som har utbildningsinstitut för personal på fiskefartyg uppmanas genom rådets beslut (EU) 2015/799 att bli parter i konventionen.

Medlemsstaterna uppmanas att fullfölja sina åtaganden och slutföra ratificeringsförfarandet samt stödja kommissionen i dess arbete med att främja säkerheten ombord och till sjöss. Om alla berörda medlemsstater ratificerar STCW-F-konventionen kommer det att skapa en enhetlig och uppdaterad internationell ram och främja lika villkor för EU-flaggade fartyg och deras personal, både i och utanför EU.

Kommissionen anmodar rådet att uppmärksamma denna lägesrapport.